

TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number 19-1/24-08978
Otsuse kuupäev 28.11.2024
Komisjoni koosseis Taavi Hein

Tarbija
Kaupleja Elektrum Eesti OÜ (11399985)

Tarbija nõue Remondiarve tühistamine ja saamata jäänud tulu hüvitamine 150 euro ulatuses

Resolutsioon:

1. Jätta tarbija avaldus rahuldamata.
2. Kui vaidlevad pooled ei nõustu komisjoni otsusega, on neil õigus pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Asjaolud:

Tarbija on Elektrum Eesti OÜ-ga sõlminud 30.11.2021 päikeseelektrijaama ostu-müügilepingu. Seadmed paigaldas Elektrumi alltöövõtja Sunservice OÜ. Seadmetele on garantii 5 aastat.

Jaam ei töötanud rikke tõttu 13.05.-18.06.2024 (päikesega elektri tootmiseks kõige soodsam aeg aastas).

Sunservice OÜ esitas tarbijale remondi eest arve summas 555,10 eurot (*arve saajaks on ekslikult märgitud teine isik). Arve on tasumata, kuivõrd tarbija leiab, et parandus peaks toimuma garantiikorras.

Tarbija hinnangul jäi tal jaama seisaku tõttu tootmata elektrit ca 150 euro väärtuses.

Kaupleja tunnistas tingimuslikult tarbija nõuet remondiarve tühistamiseks ja suusõnalist kokkulepet OÜ-ga Sunservice kreditarve koostamiseks. Siiski juhtis kaupleja tähelepanu, et temal puudub otsene võimalus OÜ Sunservice tegusid mõjutada, ehk kreditarve esitamist tagada.

Tarbija ei ole kreditarvet saanud. Tarbija hinnangul on tema ees vastutav siiski tema lepingupartner on Elektrum Eesti OÜ.

Juhul, kui remondiarve tühistatakse, on tarbija nõus loobuma kahju hüvitamise nõudest.

Kaupleja seisukoht:

1. Kaupleja tunnistab tingimuslikult tarbija nõuet remondiarve tühistamiseks.

2. Kaupleja ei tunnista tarbija nõuet kahju hüvitamiseks.

Kaupleja ei sea kahtluse alla tarbijale kahju tekkimist tootmata elektri ehk saamata jäänud tulu näol.

Kuivõrd aga ostu-müügileping näeb mõlemapoolselt ette üksnes otsese varalise kahju hüvitamist, ei näe Kaupleja võimalust saamatajäänud tulu hüvitamiseks. Vastav üldtingimuste p 7.5:

"7.5. Pooled vastutavad teisele Poolele oma tegevuse / tegevusetuse tagajärjel tekkinud otseste kahjude eest."

Komisjoni põhjendus:

Komisjon, olles tutvunud vaidluse aluseks olevate asjaolude, poolte seisukohtade ning poolte esitatud tõenditega jätab tarbija avalduse rahuldamata. Otsust põhjendab komisjon alljärgnevalt.

Tarbija ja kaupleja on sõlminud 30.11.2021 päikeseelektrijaama ostu-müügilepingu VÕS § 208 lg 1 mõttes. Päikeseelektrijaama paigaldajaks oli kaupleja alltöövõtja X. Päikeseelektrijaam ei töötanud rikke tõttu 13.05.2024 – 18.06.2024. Rikke parandas kaupleja alltöövõtja ja päikeseelektrijaama paigaldanud X, kes esitas kauplajale arve seadmete remondi eest summas 555,10 eurot (koos käibemaksuga). Tarbija on avaldanud, et tema hinnangul on tal lepinguline suhe kauplajaga kui müügilepingu poolega, aga mitte X-ga, mistõttu tuleb kauplajal X-i väljastatud arve tühistada.

Komisjon on osaliselt päri tarbija seisukohaga, mille kohaselt müügilepingust tulenev võlasuhe on tekkinud kauplaja ja tarbija vahel. Võlasuhe on õigussuhe, millest tuleneb ühe isiku (kohustatud isik ehk võlgnik) kohustus teha teise isiku (õigustatud isik ehk võlausaldaja) kasuks teatud tegu või jätta see tegemata (täita kohustus) ning võlausaldaja õigus nõuda võlgnikult kohustuse täitmist (VÕS § 2 lg 1).

Ühtlasi on komisjon päri ka kauplaja seisukohaga, mille kohaselt kauplaja ei saa kreditarve väljastamist tarbijale X-i eest tagada, kuigi kauplaja ja X-i vahel oli vastav suuline kokkulepe. X on kauplaja ja tarbija vahelises võlasuhtes kolmas isik ning seetõttu on tarbija nõue suunatud ebaõigesti kauplaja vastu. Tarbija nõue oleks põhjendatud kauplaja vastu juhul, kui arve oleks väljastanud kauplaja.

Kuivõrd kauplaja ei ole tarbijale päikeseelektrijaama parandamise eest arvet esitanud ega remondi eest tasu nõudnud, siis järeldub, et kauplajal ei ole tarbija vastu päikeseelektrijaama remondiga seotud rahalisi nõudeid. Kaupleja ei ole tarbijale esitatud arvet väljastanud ega tarbijalt tasu ka nõudnud. Seetõttu on komisjoni hinnangul tarbija nõue kauplaja vastu kolmanda isiku esitatud arve kehtetuse tuvastamiseks perspektiivitu. Kaupleja ei saa tühistada kolmanda isiku esitatud arvet. Tarbijal on õigus esitada kolmanda isiku X-i väljastatud arve osas vastuväiteid X-le, kuivõrd X taotleb tarbijalt arve tasumist, aga mitte kauplaja. Seejuures on tarbijal õigus tugineda

30.11.2021 müügilepingule ning sellest tulenevatele vastuväidetele, muu hulgas garantiile ja müügilepingust tulenevale võlasuhtele kauplejaga. Kuivõrd X on kolmas isik ning vaidlus on tarbija ja kaupleja vahel, siis ei saa komisjon käesolevas vaidluses X-nõude kehtivuse osas siduvat otsust teha. X ei ole menetlusosaline.

Tarbija on esitanud kaupleja vastu müügilepingust tuleneva kahju hüvitamise nõude (VÕS § 115 lg 1) summas 150 eurot. Kaupleja on esitanud vastuväite, mille kohaselt on pooled müügilepingu p-s 7.5 kahju hüvitamist piiranud. Viidatud lepingupunktis on pooled leppinud kokku, et „pooled vastutavad teisele poolele oma tegevuse/tegevusetuse tagajärjel tekkinud otseste kahjude eest“. Kuigi lepingutingimuse grammatilise sõnastuse järgi viidatud lepingupunkt ühtegi kahjunõuet ei piira ega välista, vaid üksnes möönab, et pooled vastutavad otsese kahju eest, siis kontekstipõhisel tõlgendamisel tuleb asuda seisukohale, et pooled on kokku leppinud vastutuse piiramises ainult otsesele varalisele kahjule. Ebaloogiliseks tuleks pidada, et pooled leppisid täiendavalt lepinguga kokku, et pooled vastutavad otsese kahju eest, kui selline vastutus tuleneb seadusest ning jätsid teised kahjud nimetamata. Järelikult pidi tingimuse kasutaja tahe olema suunatud kahju piiramisele ning tarbija pidi seda mõistma (VÕS § 29 lg 3).

Otsene varaline kahju hõlmab eelkõige kaotsiläinud või hävinud vara väärtuse või vara halvenemisest tekkinud väärtuse vähenemise, isegi kui see tekib tulevikus, ning kahju tekitamisega seoses kantud või tulevikus kantavad mõistlikud kulud, sealhulgas mõistlikud kulud kahju ärahoidmiseks või vähendamiseks ja hüvitise saamiseks, muu hulgas kahju kindlaks tegemiseks ja kahju hüvitamisega seotud nõuete esitamiseks (VÕS § 29 lg 3). Tarbija on esitanud kaupleja vastu saamata jäänud tulu nõude. Saamata jäänud tulu on kasu, mida isik oleks vastavalt asjaoludele, eelkõige tema poolt tehtud ettevalmistuste tõttu, tõenäoliselt saanud, kui kahju hüvitamise aluseks olevat asjaolu ei oleks esinenud. Saamata jäänud tulu võib seisneda ka kasu saamise võimaluse kaotamises (VÕS § 128 lg 4). Kuivõrd saamata jäänud tulu osas on kaupleja vastutus piiratud, siis ei kuulu tarbija nõue kahju hüvitamiseks rahuldamisele.

Toodud põhjendustel jätab komisjon kaupleja avalduse rahuldamata.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Taavi Hein

/allkirjastatud digitaalselt/